

Kancelář Senátu PČR Oddělení pro EU

Určeno pro potřebu
senátorek
a senátorů

Všechny stručné
týdenní výběry
událostí EU
naleznete [zde](#).

Modrý, podtržený
text značí hyperlink
s odkazem
na zmiňovaný
dokument.

**Podrobné zápisy
z jednání na
vyžádání.**

Zpracovala:
Terezie Písařová

Zástupkyně při
Evropském parlamentu

mobil:
CZ +420 731 124 389
BE +32 (0) 460 961 731

E-mail:
pisarovaT@senat.cz

Dne 13. 9. 2017 přednesl předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker svůj [výroční projev](#) o stavu EU v Evropském parlamentu tzv. [SOTEU](#), kde každoročně hodnotí činnost EU v uplynulém roce a nastíjí priority Komise/EK/ pro nadcházející rok (*který bude pro Junckera posledním celým rokem předsedání EK před dalšími volbami do Evropského parlamentu/EP/ v květnu 2019* - Juncker prý nehodlá do EK znovu kandidovat, má za sebou dlouhou politickou kariéru - viz [OCM](#)). Juncker svoji řeč přednesl ve třech jazycích: úvod a co bylo již dokázáno v angličtině, ve francouzštině a následně hlavně v němčině mluvil o budoucnosti EU. Ze scénářů, navržených v [Bílé knize](#), je Juncker de facto pro variantu č. 5 - **Dělat více společně**. Řeč adresoval již pouze 27 členským státům/ČS/, i když VB má vystoupit až k 29. 3. 2019. Ve stylu Obamy Junckerovu řeč doprovázela grafika s dodatečnými informacemi. V úvodu uvedl, že EU v hospodářském růstu předstihla v posledních 2 letech USA (Ø 2%, v eurozóně 2,2%). Evropský investiční plán (EFSI) dosud generoval investice 225 mld. € resp. 300 000 nových pracovních míst, byl snížen schodek veřejných financí z 6,6% na 1,6% díky uplatňování Paktu o stabilitě a růstu. „10 let po zasažení krizí je evropská ekonomika konečně zpět“. Zmínil [dokončení energetické unie, bezpečnostní unie, unie kapitálových trhů, bankovní unie a jednotného digitálního trhu](#) - do května 2018 chce EK předložit zbývajících 20% návrhů.

1/ Obchod: posílit evropskou obchodní agendu: „Obchod není vágním pojmem, jsou to pracovní místa, příležitosti pro společnosti v EU, velké i malé. Nejsme naivními zastánci volného obchodu. Evropa musí vždy bránit své strategické zájmy;“

a) dohody s Austrálií a NZ - EK je chce dokončit v tomto volebním období; **b)** EK chce od nynějška [zveřejňovat](#) v plném rozsahu návrhy mandátů k jednáním a vyzývá k obdobnému i Radu; **c) nový rámec pro EU pro mechanismus spolupráce a prověřování investic** (zřízení koordinační skupiny, kontrola přímých zahr. investic, nejvíce obav z čínských investic v DE a FR - průzkum poradenské společnosti EY uvedl, že čínští investoři v roce 2016 investovali 75 mld. € do evropských akvizic a investic, což se rovná objemu v předchozích 10 letech, [uvedl](#) německý státní tajemník pro ekonomiku; [OCM](#)); **d)** doporučení Radě vytvořit [mnohostranný investiční soud](#).

2/ Průmysl (a dieseltgate): pro silnější a konkurenceschopnější předložila Komise **Novou průmyslovou strategii** (inovace, digitalizace a dekarbonizace). K aféře dieseltgate (viz [OCM](#)) poznamenal Juncker: „Na evropský automobilový průmysl jsem hravý. Jsem ale šokován, když jsou spotřebitelé vědomě a úmyslně klamáni. Vyzývám automobilový průmysl, aby šel s pravdou ven a začal dělat věci správně. Namísto hledání mezer v zákonech je třeba investovat do ekologických automobilů budoucnosti.“

3/Klíma: „Přál bych si, aby Evropa stála v čele boje proti změně klimatu.“ Po vzoru Trumpa: „Set against the collapse of ambition in the United States, Europe will ensure we make our planet great again.“ EK má předložit **návrhy na snížení emisí uhlíku v odvětví dopravy**.

4/ Digitální oblast: Komise navrhuje **Evropskou agenturu pro kybernetickou bezpečnost** a další nové nástroje. V loňském roce bylo zaznamenáno více než 4 000 útoků pomocí softwaru požadujícího výkupné (ransomware).

5/ Migrace: Komise předloží **nový soubor návrhů na navrácení uprchlíků, solidaritu s Afrikou a otevření legálních cest přesunů**. Existuje efektivnější ochrana vnější hranice (100 000 pohraničnicků a 1 700 členů nové Evropské pohraniční a pobřežní stráže, díky dohodě s Tureckem pokles migrace na daném území o 97 %, větší kontrola ve Středomoří - pokles v srpnu meziročně o 81 %), je třeba zvýšení úsilí o navrácení osob (dosud 36% úspěšnost). „Itálie ve Středomoří zachraňuje evropskou čest. Přestože mě netěší vidět, že ne všechny členské státy jsou stejně solidární, Evropa jako celek nepřestala svou solidaritu projevovat.“ Loni předsídlily/poskytly azyl ČS více než 720 tis. uprchlíků, mladí dobrovolníci učí v jazykových kurzech. Juncker také vyzval ČS k **finančnímu příspěvku do světoevropského fondu EU - Afrika** pro vytváření pracovních příležitostí v Africe. Dle Junckera také kvůli faktu, že Světovému potravinovému programu OSN došly v r. 2015 finance, zaměřilo do Evropy mnoho migrantů.

6/ Boj proti terorismu: Juncker požaduje **vytvoření evropského zpravodajského útvaru** pro automatické sdílení dat týkajících se teroristů a zahraničních bojovníků a svěřit novou oblast - **stíhání přeshraničních teroristických trestných činů evropskému veřejnému žalobci /EPP/**.

7/Obrana: vytvoření Evropského obran. fondu, do roku 2025 potřebuje EU plně rozvinutou **Evropskou obrannou unii**.

8/ Evropa unii svobody, rovnosti: Juncker odmítá vícerychlostní Evropu:

- **schengenský prostor chce otevřít i pro Bulharsko a Rumunsko**, Chorvatsko aby bylo plnohodnotným členem;
- **roce vytvořit nástroj pro (usnadnění) přistoupení k eurozóně** (technická a finanční pomoc);
- **rovnost** mezi členy velkými i malými, východními a západními, severními a jižními. „Vyvarujme se chyb, Evropa se rozkládá od Viga po Varnu, od Španělska po Bulharsko. Od východu po západ: Evropa musí dýchat oběma stranami plíc“ - **není možné pohlízet na některé občany jako na občany druhé kategorie:**
  - v Evropě stále umírají děti na choroby, které mají být dávno vymýceny (očkování dětí proti spalničkám v RO nebo IT);
  - **pracovníky druhé kategorie** (za stejnou práci na stejném místě stejný plat = pravidla týkající se vyslání pracovníků (viz [OCM](#)), Komise navrhne **vytvoření společného úřadu pro pracovní záležitosti** pro zajišťování spravedlnosti na jednotném trhu;
  - „V Unii, kde jsou si všichni rovni, nejsou spotřebitelé druhé kategorie. Není pro mě přijatelné, aby občanům v některých částech Evropy byly **pod stejnou značkou a ve stejném balení prodávány potraviny nižší kvality** než občanům v jiných zemích. Slováci si nezasluhují rybí prsty s nižším obsahem rybího masa. Maďari pokrmy s nižším obsahem masa. Češi čokoládu s nižším obsahem kaka. Právní předpisy EU již tyto praktiky zakazují. Musíme nyní národním orgánům poskytnout více pravomocí, které jim umožní veškeré nezákonné praktiky vymýtit, ať už se vyskytnou kdekoli.“

- Juncker **nechce speciální rozpočet pro eurozónu ani není zastáncem zvláštního parlamentu pro eurozónu;**

- ČS by se co nejdříve měly dohodnout na **evropském pilíři sociálních práv;**

9/ právní stát (PL, SK, HU, potažmo ČR a povinné kvóty): „To, že přijmeme konečné rozhodnutí a budeme je akceptovat, je přesně to, co znamená být součástí unie založené na právním státu. Členské státy svěřily konečnou jurisdikci Soudnímu dvoru EU. Rozhodnutí Soudního dvora musí respektovat všichni. Omezit tuto zásadu nebo omezit nezávislost národních soudů znamená odeprít občanům jejich základní práva.“ (Juncker nejmenoval konkrétní ČS - aktuálně rozhodnutí SDEU ohledně žaloby SK a HU na povinné kvóty, korespondence Juncker - Orbán, soudnictví v Polsku - podrobnější zpráva na vyžádání);

10/ rozšíření EU (západní Balkán, Turecko): rozšíření EU (západní Balkán) znamená větší stabilitu v sousedství EU, Juncker ji předpovídá až v rámci následujících funkčních období Komisí - žádná kandidátská země ještě není připravena. „Nejvyšší prioritou kandidátských zemí musí být právní stát, spravedlnost a základní práva. **To vylučuje členství Turecka v EU v dohledné budoucnosti.** Turecko už nějaký čas kráčí jiným směrem než do EU. Novináři patří do redakcí, nikoli do vězení.“ Do Turecka pak vzkázal: „Propustěte naše novináře. A nejez je. A přestaňte naše členské státy urážet. Nepřirovnávejte jejich představitele k fašistům a nacistům. Evropa je kontinent s vyspělými demokraciemi. Urážky blokují cestu. Někdy mám pocit, že Turecko tyto překážky vytváří záměrně, aby pak mohlo Evropu obviňovat z přerušení přístupových jednání.“

11/ Plán na vybudování jednotnější, silnější a demokratičtější Unie: **a) Jednotný trh: v určitých oblastech přejít od jednomyslnosti k rozhodování kvalifikovanou většinou** pro rychlejší rozhodování (Juncker zmiňuje rozhodnutí o společném konsolidovaném základu daně z příjmu právnických osob, o DPH, spravedlivém zdanění digitálního odvětví a daní z finančních transakcí (pokud změnu v rozhodování Evropská Rada (premiérové a prezidenti) schválí)- současné Smlouvy obsahují tzv. překlenovací ustanovení, která to umožňují; **b) silnější hospodářská a měnová unie:** ustavení **Evropského ministra hospodářství a financí** (místopředseda EK a předseda euroskupiny, ne nový úřad, koordinace fin. nástrojů při recesí/krizí v ČS, odpovědný EP); **c)** Juncker navrhuje **sloučit funkce předsedy Komise a Evropské Rady** (jeden „prezident“ EU); **d) ustavení pracovní skupiny pro subsidiaritu a proporcionalitu** (pod vedením 1. místopředsedy EK Timmermanse, měla by zahrnovat europoslance, národních poslance, podat za rok zprávu o přezkumu všech politických oblastí, aby EU jednala pouze v případech, kdy přináší nějakou hodnotu navíc). Den po vystoupení VB z EU, tj. 30. 3. 2019, se má uskutečnit v předsednické zemi EU - Rumunsku (v Sibiu) **zvláštní summit 27 ČS EU**. U příležitosti dnešního projevu Juncker předložil také **návrh na nový kodex chování pro členy EK** - jasnější pravidla a přísnější etické normy (pro střet zájmů, činnosti po skončení, zveřejňování nákupů na 10 tis. €). EK navrhuje také **nová pravidla financování politických stran a nadací**.